

pravilno Ljubljana Pucinjjeva ulica 5 - Telefon št. 31-22 31-23 31-24

JUTRO

izhaja vsak dan razen ponedeljka Maročnina znaša mesečno Lit 15.- na inozemstvu pa L. 22.80

Živahne letalske akcije na bojišču v Cirenaiki

Zavrtnjeni sovražni oddelki - Sedem angleških letal sestreljenih, deset motornih vozil uničenih

Glavni stan Italijanskih Oboroženih Sil je objavil 16. marca naslednje 653. vojno poročilo: Na cirenaškem bojišču so bili sovražni oddelki, ki so jih podpirala oklopna vozila in topništvo, zavrtnjeni z obetnimi izgubami po naših izvidniških silah.

Hudi boji na polotoku Kerču

136 sovjetskih tankov uničenih v treh dneh - 45 sovjetskih letal sestreljenih

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 16. marca. Vrhovno poveljstvo nemške vojske je objavilo naslednje poročilo: Na polotoku Kerču je ponovil sovražnik tudi obsežne napade, ki so jih podpirali množični oklopni vozovi. Ti napadi so se razbili ob uradni obrambi nemško-rumunskih čet. Sovjetske čete so imele velike krvave izgube in so izgubile 48 oklopnih voz. Tako je bilo v zadnjih treh dneh v tem odseku fronte uničenih 136 sovražnikovih oklopnih voz.

S finskega bojišča

Helsinki, 16. marca. S Finsko vrhovno poveljstvo javlja v svojem zadnjem komunikatu, da so finski prednji oddelki prodri v vzhodni Kareliji 30 km daleč v sovražno zaledje. Na nekaterih točkah je finska patrula razdelala tri manjše sovjetske utrdbe, v katerih je bilo 15 sovjetskih topničarjev. V srednjem odseku bojišča je bil dobit napad sovražnega bataljona.

Vojna na morju

Lizbona, 16. marca. d. Včeraj popoldne je štirimotorno nemško letalo pred zapadno obalo Pirenejskega polotoka napadlo britansko trgovsko ladjo s 7000 tonami. Ladjo je zadelo več bomb in se je v petih minutah potopila. 36 članov posadke se je rešilo na obalo.

Potopljena ameriška petrolejska ladja

Tokio, 16. marca. (Domei.) Japonski glavni stan je popoldne v posebnem poročilu objavil, da je japonska podmornica, ki operira ob zapadni ameriški obali, potopila 1. marca v bližini San Francisca 10.000-tonsko ameriško petrolejsko ladjo. Nadalje je podmornica potopila še neko drugo ameriško trgovsko ladjo, ki jo je potopila 2. marca ob obali severne Kalifornije.

Spominska plošča Leninu v Londonu

Rim, 16. marca. s. V londonskem okraju Holford Square Finsbury je hiša, v kateri je pred 40 leti nekaj časa živel Lenin. Angleška vlada, ki si na vse načine prizadeva, da bi podala Sovjetski zvezi dokaz svoje popolne privrženosti sovjetski stvari, je odredila da se na poslopju odkrije posebna plošča v spomin na tega gosta. Majske je porabil priliko in je slavil Lenina ter nazadnje dejal, da bo vzdignena plošča cementirala prijateljstvo obeh zaveznih držav.

Požar na kolodvoru v Bukarešti

Bukarešta, 16. marca. s. V noči na soboto je nastal v čakalnici 3. razreda na bukarški severni postaji požar. V čakalnici je bilo nec 200 ljudi, ki so čakali na prve jutranje vlake. Požar se je naglo razširil. Železničarji, gasilci in vojniki so ga pričeli takoj gasiti. Polovico vojakov se je rešilo brez poškodb, okrog 100 pa jih je bilo ranjenih. (Užitne novice.)

Letalska nesreča ameriških čifirjev

Bangkok, 16. marca. s. Blizu Cunniga se je pripetila letalska nesreča, ki je zahtevala življenj. Divizijskega generala Dennisa, podpolkovnika Otona Georga in poročnika Federika Koslerja. Vse tri žrtve so bile v ameriški misliji pri vladi v Čungkingu.

3,5 milijona članov v Dopolavoru

Rim, 16. marca. Objavljeni so bili podatki o organizaciji Dopolavora v vsej državi. V organizaciji je sedaj vpisanih 3,5 milijona ljudi. Na novo je bilo lani vpisanih v organizacijo skoraj 380.000 ljudi. (Corriere della sera.)

delek z uspehom napadel sovražno kolono motornih vozil ter kakih 10 izmed njih obstrlejal s strojnimi in zažgal. Eno naše letalo se ni vrnilo.

V srednjem delu Sredozemlja so nemški lovci v ponovnih napadih uničili tri sovražna letala tipa Spitfire.

Sovražnik je izvršil letalsko pomorski napad z bombardiranjem mesta Rodi. Noben vojaški cilj ni bil zadet. Nekatera poslopja, med njimi tudi pravoslavna katedrala, so bila lažje poškodovana. Sedem civilistov je bilo ubitih in deset ranjenih.

pedrali enega izmed rušilcev, ki se je po dveh močnih detonacijah potopil. V nadaljnjem boju je bila ena izmed angleških topničark tako hudo poškodovana, da se more računati tudi v nično izrubo. Eden izmed naših brzih čolnov je bil hudo poškodovan in se je po boju, ko so ga hoteli odvleči, potopil.

Na srednjem Atlantiku je nemško bojno letalo potopilo angleško trgovsko ladjo z 2000 br. reg. tonami. V bojih 13. marca je višji stražmojster Schröder, topniški vodja v napadalnem topniškem oddelku, sestrelil 8 sovražnikovih oklopnih voz, med njimi tri težke.

Na srednjem Atlantiku je nemško bojno letalo potopilo angleško trgovsko ladjo z 2000 br. reg. tonami. V bojih 13. marca je višji stražmojster Schröder, topniški vodja v napadalnem topniškem oddelku, sestrelil 8 sovražnikovih oklopnih voz, med njimi tri težke.

Na srednjem Atlantiku je nemško bojno letalo potopilo angleško trgovsko ladjo z 2000 br. reg. tonami. V bojih 13. marca je višji stražmojster Schröder, topniški vodja v napadalnem topniškem oddelku, sestrelil 8 sovražnikovih oklopnih voz, med njimi tri težke.

Na srednjem Atlantiku je nemško bojno letalo potopilo angleško trgovsko ladjo z 2000 br. reg. tonami. V bojih 13. marca je višji stražmojster Schröder, topniški vodja v napadalnem topniškem oddelku, sestrelil 8 sovražnikovih oklopnih voz, med njimi tri težke.

Na srednjem Atlantiku je nemško bojno letalo potopilo angleško trgovsko ladjo z 2000 br. reg. tonami. V bojih 13. marca je višji stražmojster Schröder, topniški vodja v napadalnem topniškem oddelku, sestrelil 8 sovražnikovih oklopnih voz, med njimi tri težke.

Na srednjem Atlantiku je nemško bojno letalo potopilo angleško trgovsko ladjo z 2000 br. reg. tonami. V bojih 13. marca je višji stražmojster Schröder, topniški vodja v napadalnem topniškem oddelku, sestrelil 8 sovražnikovih oklopnih voz, med njimi tri težke.

Na srednjem Atlantiku je nemško bojno letalo potopilo angleško trgovsko ladjo z 2000 br. reg. tonami. V bojih 13. marca je višji stražmojster Schröder, topniški vodja v napadalnem topniškem oddelku, sestrelil 8 sovražnikovih oklopnih voz, med njimi tri težke.

Na srednjem Atlantiku je nemško bojno letalo potopilo angleško trgovsko ladjo z 2000 br. reg. tonami. V bojih 13. marca je višji stražmojster Schröder, topniški vodja v napadalnem topniškem oddelku, sestrelil 8 sovražnikovih oklopnih voz, med njimi tri težke.

Na srednjem Atlantiku je nemško bojno letalo potopilo angleško trgovsko ladjo z 2000 br. reg. tonami. V bojih 13. marca je višji stražmojster Schröder, topniški vodja v napadalnem topniškem oddelku, sestrelil 8 sovražnikovih oklopnih voz, med njimi tri težke.

Na srednjem Atlantiku je nemško bojno letalo potopilo angleško trgovsko ladjo z 2000 br. reg. tonami. V bojih 13. marca je višji stražmojster Schröder, topniški vodja v napadalnem topniškem oddelku, sestrelil 8 sovražnikovih oklopnih voz, med njimi tri težke.

Na srednjem Atlantiku je nemško bojno letalo potopilo angleško trgovsko ladjo z 2000 br. reg. tonami. V bojih 13. marca je višji stražmojster Schröder, topniški vodja v napadalnem topniškem oddelku, sestrelil 8 sovražnikovih oklopnih voz, med njimi tri težke.

Na srednjem Atlantiku je nemško bojno letalo potopilo angleško trgovsko ladjo z 2000 br. reg. tonami. V bojih 13. marca je višji stražmojster Schröder, topniški vodja v napadalnem topniškem oddelku, sestrelil 8 sovražnikovih oklopnih voz, med njimi tri težke.

Na srednjem Atlantiku je nemško bojno letalo potopilo angleško trgovsko ladjo z 2000 br. reg. tonami. V bojih 13. marca je višji stražmojster Schröder, topniški vodja v napadalnem topniškem oddelku, sestrelil 8 sovražnikovih oklopnih voz, med njimi tri težke.

Na srednjem Atlantiku je nemško bojno letalo potopilo angleško trgovsko ladjo z 2000 br. reg. tonami. V bojih 13. marca je višji stražmojster Schröder, topniški vodja v napadalnem topniškem oddelku, sestrelil 8 sovražnikovih oklopnih voz, med njimi tri težke.

Na srednjem Atlantiku je nemško bojno letalo potopilo angleško trgovsko ladjo z 2000 br. reg. tonami. V bojih 13. marca je višji stražmojster Schröder, topniški vodja v napadalnem topniškem oddelku, sestrelil 8 sovražnikovih oklopnih voz, med njimi tri težke.

Na srednjem Atlantiku je nemško bojno letalo potopilo angleško trgovsko ladjo z 2000 br. reg. tonami. V bojih 13. marca je višji stražmojster Schröder, topniški vodja v napadalnem topniškem oddelku, sestrelil 8 sovražnikovih oklopnih voz, med njimi tri težke.

Na srednjem Atlantiku je nemško bojno letalo potopilo angleško trgovsko ladjo z 2000 br. reg. tonami. V bojih 13. marca je višji stražmojster Schröder, topniški vodja v napadalnem topniškem oddelku, sestrelil 8 sovražnikovih oklopnih voz, med njimi tri težke.

Na srednjem Atlantiku je nemško bojno letalo potopilo angleško trgovsko ladjo z 2000 br. reg. tonami. V bojih 13. marca je višji stražmojster Schröder, topniški vodja v napadalnem topniškem oddelku, sestrelil 8 sovražnikovih oklopnih voz, med njimi tri težke.

Na srednjem Atlantiku je nemško bojno letalo potopilo angleško trgovsko ladjo z 2000 br. reg. tonami. V bojih 13. marca je višji stražmojster Schröder, topniški vodja v napadalnem topniškem oddelku, sestrelil 8 sovražnikovih oklopnih voz, med njimi tri težke.

Na srednjem Atlantiku je nemško bojno letalo potopilo angleško trgovsko ladjo z 2000 br. reg. tonami. V bojih 13. marca je višji stražmojster Schröder, topniški vodja v napadalnem topniškem oddelku, sestrelil 8 sovražnikovih oklopnih voz, med njimi tri težke.

Na srednjem Atlantiku je nemško bojno letalo potopilo angleško trgovsko ladjo z 2000 br. reg. tonami. V bojih 13. marca je višji stražmojster Schröder, topniški vodja v napadalnem topniškem oddelku, sestrelil 8 sovražnikovih oklopnih voz, med njimi tri težke.

Na srednjem Atlantiku je nemško bojno letalo potopilo angleško trgovsko ladjo z 2000 br. reg. tonami. V bojih 13. marca je višji stražmojster Schröder, topniški vodja v napadalnem topniškem oddelku, sestrelil 8 sovražnikovih oklopnih voz, med njimi tri težke.

Na srednjem Atlantiku je nemško bojno letalo potopilo angleško trgovsko ladjo z 2000 br. reg. tonami. V bojih 13. marca je višji stražmojster Schröder, topniški vodja v napadalnem topniškem oddelku, sestrelil 8 sovražnikovih oklopnih voz, med njimi tri težke.

Na srednjem Atlantiku je nemško bojno letalo potopilo angleško trgovsko ladjo z 2000 br. reg. tonami. V bojih 13. marca je višji stražmojster Schröder, topniški vodja v napadalnem topniškem oddelku, sestrelil 8 sovražnikovih oklopnih voz, med njimi tri težke.

Na srednjem Atlantiku je nemško bojno letalo potopilo angleško trgovsko ladjo z 2000 br. reg. tonami. V bojih 13. marca je višji stražmojster Schröder, topniški vodja v napadalnem topniškem oddelku, sestrelil 8 sovražnikovih oklopnih voz, med njimi tri težke.

AVSTRALIJA V JAPONSKIH KLEŠČAH

Japonci so zasedli nova otočja, ki jim bodo služila kot oporišča za napade na Avstralijo

Rim, 16. marca. Agencija Reuter je objavila vest iz Sidneya, da so japonska letala znova bombardirala Port Moresby. Poleg tega je posebna skupina japonskih bombnikov napadla tudi strateško pomembno točko na otoku Yalu, ki je 60 km oddaljen od Port Moresbyja v smeri proti zapadu. (Piccolo.)

Sanghaj, 16. marca. d. V soboto so japonska letala po poročilih iz Melbourne ponovno z večjimi silami napadla oporišča, ki obkrožujejo severno avstralsko obalo. Tako so japonski bombniki napadli razne cilje na »Centrkovem otoku« in bombardirali luko Moresby. Vse te napade so japonska letala izvršila iz velike višine. Pri napadu na Moresby so japonski bombniki merili predvsem na tamkajšnje letališče. Podrobnosti o učinku teh napadov poročila iz Avstralije ne navajajo.

Sanghaj, 16. marca. d. Po vesteh iz Nove Gvineje so bile v bližini luke Moresby izkrcane nove japonske čete in mnogo japonske vojnega materiala. Japonske čete so tamkaj naglo razširile svoje operacijsko področje in prodirajo po zadnjih vesteh iz Tokija skozi džunglo v smeri proti luki Moresby.

Sanghaj, 16. marca. Japonske oborožene sile so ustvarile velike klešče okrog Avstralije. Na severozapadu so se japonski padalci polastili otočja Tenimberija. Del severne Nove Gvineje je že v japonski posesti, pripravljajo pa se širokotežni napad na Port Moresby. Na vzhodu operira večje japonsko brodogradno podjetje Salomonskega otočja. Celo avstralske vesti potrjujejo, da so se japonski padalci pojavili na otoku Celaru, na skrajnem jugu Tenimberskega otočja, ki omogoča kontrolo nad vsem morjem okrog Timorja in okrog Araburškega otoka. Otok Selaru je 450 km daleč od Port Darwinja in je Avstraliji najbližja točka, kar so se jih doslej polastile japonske oborožene sile.

Kakor so prav tako objavili v Avstraliji, se je japonsko brodogradno podjetje v bližini otoka Buke. Dostaj se ni vesti, ali so se Japonci izkrcali na tem otoku. Buika pripada Bougainvillskemu otočju. Na otoku Bougainville je važno pomorsko oporišče Kitea, ki je postalo prednja britanska postojanka, odkar je Bismarckovo otočje prešlo pod japonsko oblast. (Corriere della sera.)

Bern, 16. marca. Po informacijah agencije »United Press« iz Melbourne ima japonsko prodiranje na področju Salomonskih otokov, vzhodno od Nove Gvineje, namen, prekiniti vse prometne veze med Ameriko in Avstralijo in ostalim južozapadnim pacifiškim področjem. Po mnenju vojaških krogov imajo Japonci pri invaziji na Salomonsko otočje tudi namero, da bi razširili svoje klešče okrog severne Avstralije. Japonske operacije se nadaljujejo z veliko energijo kljub neprestanim sovražnim protinapadom.

V Melbourneu pripišujejo medtem velik pomen komunikatu avstralskega letalskega ministrstva, po katerem so opazili velike japonske pomorske sile že pred dnevi v bližini otoka Buke. Čeprav oddelki o tem brodogradni še ni nikakih novih vesti, sodijo, da si sovražniki prizadevajo polastiti še cele vrste otokov v bližini Nove Zelandije. Japonci nameravajo brzkome zasesti tudi Nove Hebride. (Stampa sera.)

Izjave zastopnika japonske vlade

Tokio, 16. marca. s. Zastopnik informacijskega urada Hori je na razna vprašanja zastopnikov tiska glede Indije izjavil, da ni nikakih posebnih dogodkov. Glede Avstralije, je dejal, da v vsakem primeru živel enak usodo kakor Nizozemska Vzhodna Indija. Nadalje je omenil informacijo tiska, da je dobil avstralski vojni minister Francis Forde nalogo, naj napade japonske oborožene sile, dasi ni znano, od koga je ta naloga izšel in kje naj bi se to zgodilo. Poudaril je, da vse kaže, da Avstralsci ne morejo razumeti namer japonskega min. predsednika Toja, dasi jih je v svojem govoru pred parlamentom povsem jasno oznočil. Ako je tako, je končal Hori, se mi samo smili avstralsko prebivalstvo.

Na Sumatři

Tokio, 16. marca. (Domei.) Vojni dopisnik lista »Yomiuri« poroča z nekaterih japonskega oporišča na otoku Sumatři da so japonski oddelki, ki so se izkrcali na severni obali tega otoka, 12. marca v zgodnjih jutranjih urah zasedli sovražniško letalsko oporišče pri Koetaradija, kakor tudi letališče pri Lhohnga, na najbolj južozapadni točki otoka Sumatři. 600 sovražnikovih vojakov, ki so branili Koetaradijo, so japonske čete naglo obvaldale in razorožile. Nadalje poroča dopisnik omenjenega lista, da so drugi japonski oddelki, ki so se izkrcali pri Idi, prodrali dalje preko sovražnikovih ozemlja ter zasedli otok beške neposredno čete prodrli 12. marca ponoči do kraja Peudava.

Medan, 16. marca. s. Japonske vojaške oblasti na otoku Sumatři so ukrenile vse potrebno za organizacijo vojaške uprave. Med tem so izdale prehodne odredbe glede upravne oblasti. Po teh odredbah bo moralo 4000 inozemcev, ki žive na Sumatři, vse čez ostati na svojih domovih razen glavnih funkcionarjev, ki bodo morali še nadalje opravljati svoje službe. Cim bo japonska vojaška uprava organizirana bodo izdana nove odredbe glede opreje in interesov nizozemskega prebivalstva. Angleži in Američani, ki jih je bilo pred okupacijo na Sumatři okrog 1000, so skoraj v celoti odpotovali. Na otoku jih je

ostalo le še 20 in so sedaj pod kontrolo japonskih oblasti.

Na Javi

Bangkok, 16. mara. s. Iz Bandunga poročajo, da je bilo na Javi ujetih okrog 50.000 Nizozemcev, Američanov, Angležev in Avstralcov in sicer 13.000 v Bandungu, 16.000 v Sukabuni, 11.000 v Garutu in Tasikmalaji, 12.000 pa v Purvogrinnju. Oddelki, ki so bili ujeti na področju okrog Garuta, so bili že pretekli četrtek razoroženi. Japonske oblasti so izpustile iz koncentracijskih taborišč okrog 600 domačinov iz Nizozemske Indije, ki so bili tam koncentrirani ob pričetku vojne zaradi svojih filojaponskih nazorov.

Tokio, 16. marca. s. Poteklo je šele 100 dni, odkar je zapustil Batavijo zadnji japonski trgovski parnik »Fudži Maru«, in že je po okupaciji priplula v luko prva japonska tovorna ladja.

»Jomiuri« poroča, da so se očiščevalne operacije na Javi malone zaključile. Japonci so tudi že prevzeli ogromne zaloge vojnih potrebščin, ki jih je sovražnik pustil na otoku. Vojne ujetnike so spravili trenutno v veliko koncentracijsko taborišče v bližini Batavije in v še več drugih manjših taborov, ki so razmeščeni na raznih krajih otoka.

Tokio, 16. marca. (Domei.) Dopisnik lista »Asahi« poroča iz Batavije na Javi, da je tamkajšnja japonska vojaška uprava uvedla najstrožjo gospodarsko kontrolo, da bi se preprečil porast cen. Tako je bil eden izmed prvih ukrepov japonskih vojaških oblasti ustavitve cene riža, ki je glavni živež domačega prebivalstva, kakor tudi cene raznega uvoznega blaga, ki je prebivalstvu nujno potrebno. Cena riža je bila ustajlena na višini od 1. januarja. Isto velja tudi za druge glavne življenjske potrebščine. Za prekršitev teh ukrepov so bile določene najstrožje kazni. Konzum riža je bil deloma racioniran in se obstoječe zaloge prodajajo prebivalstvu v posebnih trgovinah. Oblastno so bile tudi določene maksimalne cene za sladkor, bombažne izdelke, za porcelansko in železniško blago, dasi ni bilo mogoče preprečiti, da ne bi te cene poskočile do gotove višine. Izvzemši nekaterih vrst živeža, med njimi tudi mesa, se na splošno ne občuti stiska za blago, ki je potrebno za vsakdanje življenje.

Na Filipinih

Lizbona, 16. marca. s. »New York Daily News« poroča, da so bili na Filipinih, kolikor so jih zasedle japonske čete, ameriški misijonarji že izpuščeni iz koncentracijskih taborišč. Bilo jim je celo dovoljeno brzojaviti svojim cerkvenim poglavarjem v Zedinjenih državah.

Boji v Birmi

Sanghaj, 16. marca. d. Po vesteh z bojišča v Birmi so se britanske čete po evakuaciji iz Ranguna unaknile v gorati svet severno in severovzhodno od Ranguna. Preostali britanski oddelki skušajo organizirati nov odpor v bližini železniške proge, ki teče iz Ranguna v severni smeri proti Mandalayu. Po zadnjih vesteh se bjejo glavne borbe sedaj v bližini kraja Shvegyin, ki je 160 km severovzhodno od Ranguna in 16 km vzhodno od kraja Nyauglebin, preko katerega držita cesta in železnica v smeri proti Mandalayu.

Saigon, 16. marca. Vesti iz Mandalaya kažejo, da so se britanske in japonske sile pod vodstvom generala Alexandra razvstale vzdolž železniške proge, kakšnih 160 km severno od Ranguna. Brzkome nameravajo zadržati prodiranje Japoncev v osrednje Birmo in jim zastaviti pot v Indijo. Po zanesljivih vesteh so se britanske in kitajske čete združile v Tungou, ki je nekako sredi poti med Peguom in Njanuogom. Glede na to napovedujejo, da bo v kratkem prišlo do velike odločilne bitke med temi silami in japonsko vojsko. (Stampa Sera.)

Bangkok 16. marca. s. Po vesteh z birmške fronte so japonska letala pri uspešnem nenačnem napadu 160 km severovzhodno od Ranguna zadela in uničila 20 angleških tankov, 60 avtomobilov s četami in 30 železniških vagonov s strelivom. Vsa japonska letala so se vrnila na oporišče.

Japonske vojne ladje v Bengalskem zalivu

Tokio, 16. marca. s. Japonsko vojno brodogradno podjetje je vzdolž Indijske obale in popolnoma obkrožuje gornji del Bengalskega zaliva. Angleški oddelki, ki so zbežali iz Ranguna in se vkrcali na lajce, da bi se opepeljali v Kalkuto, so bili južno od Akijaba napadeni od japonskih vojnih ladij. Dve prevozni ladji sta bili potopljene. Akijab je v zračni črti oddaljen 500 km od Kalkute. Lahko se reče, da japonske pomorske sile kontrolirajo že vse pomorsko področje pred Kalkuto, nekdanjo indijsko prestolnico. (Corriere della sera.)

Poslednja prilika Indije za osamosvojitve

Tokio, 16. marca. (Domei.) List »Hochi« piše da nudi poziv japonskega min. predsednika Toja od 12. marca Indijcem poslednjo priložnost, da se dvignejo in prezelejo iz Indije za vedno britanski imperalizem. Skoraj ni mogoče dvomiti, da bi si indijski voditelji ne bili na jasnem, da se jim nudi vzpostavitev popolne neodvisnosti, kar pomeni uresničenje goreče želje vsega indijskega prebivalstva. List navaja primere mnogih evropskih narodov, ki so se pustili učititi, ker so sledili volji Velike Britanije. Poleg Evrope je tudi iz vzhodne Azije že vsemu svetu v živem spominu usode, ki je zadela Nizozemsko Vzhodno Indijo. Ob zaključku ponavljajo list besede indijskega voditelja Chandra Boose, ki je izjavil: Zmaga britanskega imperija pomeni večno suženjstvo Indije.

Madrid, 16. marca. d. Zdi se, kakor da potovanje britanskega ministra Stafforda Crippsa v Indijo ni nič kaj posebno navdušilo indijskega prebivalstva. Piše list »Madrid«, ki pripominja, da je indijski voditelj Boose v svoji proklamaciji na indijski narod iznesel razne ugotovitve, ki ne pomenijo dobrih znamenj za uspeh misije ministra Crippsa. Ni verjetno, da bi bili Indijci v poslednjem trenutku pripravljeni pristati na ureditev indijskega problema, ko je Anglija postala radodarna s obljubami šele tedaj, ko se je pred vrati Indije pojavil mogočen nasprotnik. Ako pa bodo Indijci morda vseeno sprejeli angleške predloge, s tem rešitve indijskega problema ne bodo položili v angleške marve v japonske roke, ker so Japonci priznali Anglijo k razmišljanju in popuščanju napram Indiji. Čudno je, nadaljuje omenjeni list, s kolikšno naivnostjo postopajo britanski politiki z drugimi narodi in kako so nelogični, ko tuje narode enkrat prezirajo, drugič pa se jim dobrikajo, kakršen je pač položaj, ali se jih boje ali pa ne. Nič manj se človek ne bi čudil, ako bi se milijoni in milijoni ljudi, ki so bili dolga leta deležni podcenjevanja in preziranja, nenkrat žrtvovali za vojne cilje tujezarci zaradi tega, ker so v Britaniji iznenada sprožile velike simpatije in spoštovanje do narodov Indije.

Obrambni ukrepi na Cejlonu

Rim, 16. marca. s. V Londonu je bilo službeno objavljeno, da je angleška vlada postavila otok Cejlon pod vrhovno kontrolo viceadmirala Geofreya Leytona, ki je bil imenovan za poveljnika otoka. Vsa civilna in vojaška letalska in pomorska oblast je sedaj pod njegovim vodstvom. Leyton bo odgovoren za obrambo Ceylona ter za oskrbo civilnega prebivalstva in vojaštva na otoku.

Bern, 16. marca. s. V poročilih iz Londona poročajo švicarski listi o mrzličnih pripravah za obrambo otoka Ceylona. Na otok so prispeli oddelki indijskih čet, ki jih razmeščajo po vseh stratiških točkah otoka. Velike priprave so v teku tudi glede na protiletalsko obrambo. Švicarski listi opozarjajo na velik vtis, ki ga je napravil na angleško javnost komunikacije angleške admiraltete o izgubah, ki so bile prizadete severnoameriškim, angleškim in nizozemskim pomorskim silam v bitki blizu Jave. Angleški krogi sodijo, da pričajo rezultati te bitke o veliki premoči Japoncev. »Sunday Graphic« poudarja še enkrat, da so zaveznikom skrajno potrebni topniški tanki in čete v mnogo večjih množinah kakor so jih lahko zbrali doslej za obrambo proti Japoncem.

Obnovite naročnino!

Koliko je Indijcev?

Londonski urad za Indiju je objavio, kakor poroča »Völkischer Beobachter«, uspehe ljudskega štetja ki se je vršilo v marcu lanskega leta, v Indiji. Celotno število indijskega prebivalstva znaša 389 milijonov. Od tega je 200.928.000 maskih in 187.872.000 žensk. Od prejšnjega štetja l. 1931. je prebivalstvo Indije naraslo za 50,7 milijona duš, to je okroglo za 15 odstotkov. Med mestu je sedaj Kalkuta z 2.109.000 prebivalcev na prvem mestu in je s tem daleč prekročila Bombay, ki šteje danes 1.438.000 prebivalcev. Bombay je narasel po številu prebivalstva za 20, Kalkuta pa za 85 odstotkov.

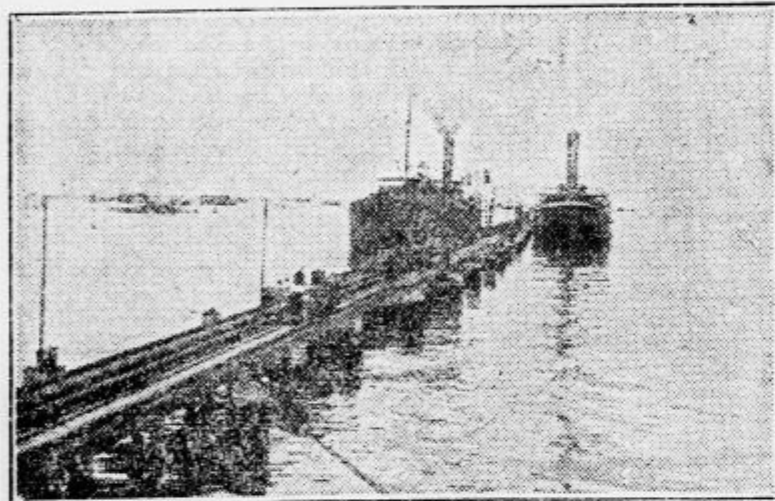
Uspeh tega štetja, piše omenjeni list, je presenetljiv celo za tiste, ki se že dolgo bavijo z indijskimi vprašanji. Porast tamkajšnjega prebivalstva, ki je znašala v desetletju 1921. do 1931. celih 10,6 odstotkov, je v naslednjem desetletju, okazala nov senzacionalen rezultat s 15 odstotki. Absolutne številke pa dajejo še nazornejšo sliko. Ker so Burmo ločili leta 1937. od Indije, vsebuje angleški podatki za 1921. in 1931. seveda tudi še število prebivalstva te bivše indijske provinc. Če odštejemo burmansko prebivalstvo, je slika naslednja: 1921. je štela Indija 298 milijonov duš, l. 1931. 338,1 miliona, l. 1941. pa 388,8 milijona. V samih dveh desetletjih je naraslo število indijskega prebivalstva za nič manj nego skoraj 90 milijonov ljudi! S tem se je indijsko ljudstvo v 20 letih pomnožilo za več, nego znaša število prebivalstva Velike Britanije in Francije skupaj. Povprečno je naraslo v

zadnjem desetletju za preko 5 milijonov na leto. Ker predstavljajo najnovejše številke stanje lanskega marca, je treba računati, da bo štela Indija prihodnje leto 400 milijonov ljudi!

Nadaljni podatki o ljudskem štetju še niso znani, zlasti ne, kar se tiče rojstev in smrti ter izseljevanja, ki je sicer v Indiji majhno. Nad vse važne pa so za Indijo številke o verski razdelitvi. Te številke so bile za l. 1931.: 239,2 milijona hindujcev, 77,7 milijona mohamedancev, 4,3 milijona Sik-hov, 1,3 milijona Jainov, 0,1 milijona Par-zov. Odkar se je ločila Burma, je število budhistov v Indiji naravnost izginjajoče majhno, kar je tem bolj čudno, ker je ta dežela domovina Gavtame Budhe. V Burmi predstavljajo budhisti z več nego 12 milijonov preko 80 odstotkov prebivalstva. Ker Indiji ne prestopajo v hinduizem, temveč se v njem samo lahko rode, je domnevati, da šteje Indija danes okrog 235 do 290 milijonov hindujcev. Mohamedancev bo 85 do 90 milijonov. Nobena dežela na svetu nima več mohamedancev nego Indija!

Kaj je za Angleško v Indiji na kocki, je razvidno že iz samih podatkov o številu prebivalstva: celotno prebivalstvo britskega imperija čenijo danes največ na 550 milijonov. Če izgubi ta imperij Indijo in Burmo, se bo zmanjšal v trenutku na kakšnih 145 milijonov ljudi, pri čemer pa je v tem številu všteti še vedno 60 milijonov zamorcev, to je toliko, kolikor znaša število Britov v vsem imperiju.

Petrolejske ladje

Petrolejske ladje pri črpanju petroleja

Vsak dan beremo o petrolejskih ladjah, ki so postale žrtev podmornic, drugih vojnih ladij in letal. Izgube teh ladij spadajo med najtežje, kar jih doživljata Anglija in Amerika.

Petrolejske ladje so, kakor pove že ime samo, posebne ladje za prevažanje sirovega petroleja, tekočine, ki igra v tej vojni tolikšno vlogo. Te ladje se zavoljo svoje posebne gradnje za prevažanje drugih

tovorov sploh ne dajo uporabljati. S svojimi dimniki, ki so postavljeni laseč zadaj, jih je spoznati že na prvi pogled in to je podmornicam ter letalskim silam, ki prežijo nanje, seveda še posebno prijetno.

V skladu s svojim namenom sestoji takšna ladja v svoji notranjosti iz mnogih poedinih petrolejskih tankov. Samo ob sebi je umevno, da je opremljena z vsemi

mogočimi samostanji in dragimi varnostnimi napravami.

V normalnih časih je predstavljalo svetovno brodogradno petrolejskih ladij okrog 15 odstotkov vsega trgovinskega brodogradništva. Ker so mednarodno trgovinsko brodogradništvo v avgustu 1939. cenili na kakšnih 60 milijonov ton, je bilo za prevažanje petroleja na razpolago torej okrog 9 milijonov ton specialnega brodogradništva. Vojna potreba po dragozem tekočem kurivu, ki ustreza nekako trikratni potrebi v mirnem času, je imela za posledico naglo gradnjo novih petrolejskih ladij. A ker jih je toliko postalo žrtev torpednih in bombnih napadov, je samo ob sebi umevno, da morajo preostale prevažati v pospešenem tempu neprimerno večje tovore, in sicer cenijo ta povisek v primeri z avgustom 1939. na 400 do 500 odstotkov.

Nekaj za matere in gospodinje

Igel in škarjaj ne puščaj po vseh kotih. Steklenice s strupeno vsebino ne spadajo v bližino steklenic z užitnimi tekočinami. Če so okna in vrata odprta, ne puščaj otrok samih v sobi.

Otroci naj se tudi ne približujejo gorčim pečem, ognjiščem in vrelim stvarim. Prevroče in premrzle jedi ter pijače so zdravju škodljive.

Na prometnih cestah ne puščaj otrok samih.

Vžigalice niso nobena igračka za otroke. Glavno pipo ob plinskem štedilniku je treba tedaj, ko si končala kuhati ali ko odhajaš, vedno zapreti.

Električni likalnik je treba po opravljenem delu takoj izključiti.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

Fridolinček je zagledal pri starem očetu večni kalendar in si je dal njegove skrivnosti temeljito razložiti. Ko je stari oče vuku pojasnil, da je mogoče s takšnim kalendarjem določiti natančno vsak dan v stoletju, je zaključil svoje predavanje z besedami:

»In sedaj mi povej neki datum, nato ti bom točno navedel, na kateri dan bo padel!«

»Tudaj bi rad zvedel,« je dejal Fridolinček, »kateri dan v tednu bo prav za prav moj sedemdeseti rojstni dan.«

»To bo neki četrtek,« je izjavil stari oče, potem ko je malo poračunal.

»Ah, škoda — ta dan imamo popoldne haš telovadbo!« je menil Fridolinček z obžalovanjem.

»Ah, ljubi Jaka, ali bi mi napravil uslugo? Drugače si ne znam pomagati. Z ženo sem se zmenil za 12. uro, pa ne vem več kam. Ali bi jo hotel poklicati po telefonu in jo vprašati, kje neki bom okrog 12?«

Obnovite naročnino!

Oddečki italijanskih alpincev v obleki bele zaščitne barve na vzhodni fronti: straža v sprednjem položaju

Zimi za slovo

Da niso ostre in dolge zime v našem pasu nič redkega, nam dokazuje pogled v preteklost. Pred 200 leti je prišla zima v srednjeevropske kraje tako zgodaj, da marsikje niso mogli spraviti letine in da je krompir zmrazil na poljih. 24. oktober je bil prvi dan zmrazila, 13. junij naslednjega leta pa zadnji!

Še slabše je bilo v neki zimi pred 600 leti. Mrz je bil tedaj tako hud, da so našli ljudi zmrazjene v — posteljah. Tudi v zimi 1490. je v posteljah zmrazilo mnogo ljudi.

Vsako leto se dogaja, da so ljudje v snežnem viharju izgube in jih najdejo šele spomlad, ko se sneg odtaja. Za binokostne priznike l. 1907. pa je običajna nekje v Nemčiji skupina 70 oseb s svojim vozom v novem snegu!

Kratka zgodba

Francka je bila lepa kakor mladi dan. To se je zdelo tudi Petru. Zaljubljen se je vanjo do ušes.

»Poročiti se hočeš z njo?«

»Če bi se mogel trikrat poročiti z njo, Pavel, bi se trikrat poročil!«

»Zakon je resna stvar, Peter!«

»Ah, da bi bil že poročen!«

»V zakon ne smeš skočiti kakor z odskočne deske, Peter!«

»Temveč kako?«

»V zakon moraš stopiti premišljeno. Pogledaj najprvo, da li je voda čista, pazi moraš, da ni v njej nobenega soma. Preiskaj moraš, odkod prihaja voda in kam teče. Tako se je treba poročiti, Peter!«

»Francka je brez pegice, Pavel!«

»Ti jo gledaš z zaljubljenimi očmi.«

»Seveda, s čim naj jo drugače gledam?«

»Z očmi znanstvenika, Peter! Stopi do kakšnega grafologa!«

»To je neumnost, Pavel!«

Pavel je prijel Petra za roko. »Grafologija je resna znanost,« je dejal. »Zvezdoglebi so neumnost, vedečevati iz ostankov kave je neumnost! Človekovo notranjost pa izdaja njegova pisava. Vzemi kašno dekletovo pismo in pojdi z njim, da zveš resnico o Francki!«

Peter je napravil, kakor mu je bilo rečeno. Ponesel je Franckino pismo k grafologu. Grafolog si je nataknil velike naočnike.

»Pismo je napisalo dekle,« je začel.

»Dekle je lepo.«

Petru je poskakovalo srce. Poskakovalo mu je prezgodaj. Grafolog je napravil resen obraz: »Toda, dragi gospod...«

»Nu?«

»Kakšne napake! Kakšne napake! Dekle

je nezvesto. Razpisno je in nevoljno za vsako delo. Preprijljivo je in gizdavo. Kradе kakor sraka in laže kakor knjiga.«

To je bilo preveč za Petra. Njegova ljubezen je ovenela še isto uro. Stekel je, kar je mogel steči. Francka ga ni videla nikoli več.

Pavel pa, ki je samo na to čakal, se je poročil s Francko na licu mesta. Grafolog se je bil zmotil. Francka je bila blaga kakor golobica, zvesta kakor zlato, marljiva kakor bučelica in skromna kakor vijolica. Toda vse to ni preprečilo, da bi Pavel v svojem zakonu ne postal do smrti nesrečen. Kajti dekleta brez pegice so kakor angeli v cerkvi: samo gledaš jih, toda ne drugujejo ti skozi življenje.

Kajti kako naj bi mi možki nosili naše neštivilne napake, če bi ne mogli krivde zvrzati na ženske? Zato se poročite z dekleti z napakami!

A NEKDOTA

Stara kneeginja H. ni bila takšna, da bi ž njo čenje zobal, kakor pravimo. Oblastna je bila nad vse meje in tiranizirala je zlasti svojece.

Pri veliki rodbinski slavnosti, ki jo je prirejala vsako leto in na katero je vabila zavoljo izbranih razgovorov tudi umetnike ter znanstvenike, je izjavila pomosno, preden je dala pobudo, da so ji napili:

»Poglejte, kako krasen, vzvišen pogled: vse veje iz ene korenine v polnem razcvetu!«

Slikar F. ob takšni primerjavi ni mogel zatrei nasmeha. Nagnil se je k svojemu sosedu in zašepetal:

»Prav gotovo bi vse te veje še lepše in bohotejne cvetele, če bi bila tako zvana korenina pod zemljo!«

VSAK DAN ENA

»Rad bi mično, tiho sobo!«

Kulturni pregled

O Donizettijevem „Don Pasqualu“

Da Donizetti ni bil skladatelj, ki bi s svojim delom prevračal sloge in s svojo osebnostjo koval novo dobo, je znano in dognano. Za tako pomembnost ni imel dovolj poglednosti, kar pri sedemdesetih operah, ki jih je zložil, tako ni čudno. Pa tudi udarnosti in prepričevalnosti, ki odklikuje vsako veliko mojstrsko delo, premnogokrat pogrešamo v njegovih delih. Vzrok za to je bodisi v njegovem odkritem epionstvu Rossinija in Bellinija, deloma pa tudi v tem, da je smatral sceno in opero sploh še mnogo bolj; kot njegova vzornika (zlasti Rossini) za torične preprostume ljudstvu ljube in domače umetnosti. Zato ni čuda, če najdemo v njegovih glasb. vse polno sladko zvenečih intervalov, ki včasih preskladno podpirajo preproste melodije. Večina Donizettijevih del je v pozabi, saj še dela večjih mojstrov niso mogla obstati pred sodbo in zahtevami poznejših dob, ne glede na to, da velike umetnine nikdar ne zastarajo. Občutno se slabe strani Donizettijevoga dela kažejo zlasti v tragičnih operah od katerih moramo seveda izvesti Lucijo Lammermoorsko, najboljšo izmed resnih mojstrovih del. Vsebinska teh oper brez globljih zapletov, samo romantično večkrat krvavo razvijajoča se, danes ni več prav zanimiva. Vendar zna Donizetti z neopodljivo silo vzbuditi pozornost zlasti v solističnem petju. Kako napet prisluhnemo njegovim arštem in s kakšnim podrobim mojstrskim delom so izvedeni v pevskih glasovih njegovih duhoviti finali, prepričani z iskrami živahnosti, ironije in komičnosti!

Kajti domena italijanskih opernih skladateljev tiste dobe je vendarle pretežno komična opera. Tudi Rossini je v tem večji mojster kakor v resni drami. Omenjeni slog se namreč kljub svojim muzikalnim pomanjkljivostim izvrstno prilagaja komiki. Ni napihnjenega patosa, ne smešne žalobnosti, temveč duhovita igrivost združena s temeljitim poznavanjem odre, ki je Italijancem v krvi že nad 300 let. Končno se je v isti smeri — seveda z drugačnim mojstrstvom — izkazal tudi Verdi. Koliko njegovih del leži po arhivih! Nikdar pa ne bo pozabljen Falstaff, ta dokaz zmogovitoga duha v telesu 80letnega starčka Nočemo sicer prerokovati, vendar je ka' lahko mogoče, da bo tudi Puccini živel v Schicchiuju dalj časa kakor v marsikateri svoji veristični tragediji.

Tako stojimo torej pred Donom Pasqualom, sijajno komično opero. Z dvema drugima iz 19. stoletja, s Seviljskim brivcem in Falstaffom tvori odlično trojico, kakor so njihovi trije ustvaritelji: (Rossini—Donizetti—Verdi) poleg Bellinija najbolj znana in upoštevana trojica cvetoče dobe italijanske omeje umetnosti prejšnjega stoletja. Za primerno izvedbo zahteva naša opera predvsem sijajnega basa, dobrega liričnega tenorja, spretnega baritona in živahnega ora člozno in temperamentno sopranistko. Dvo mladi, da je na našem odru katere predstava tako enakomerno dobro v vseh vlogah zasledena. Na čelu igralcev je Betetto v naslovni vlogi. Spominjamo se njegovoga Kečala in Dona Bazilija, dve veliki »buffo-

partiji. In vendar se nam zdi, da ni še nikoli združil tolikoega mojstrstva v petju z izdelano igro in z odlično mimiko v nedosegljivi maski. Toda to so prednosti, ki jih lahko orazi vsakdo na prvi pogled. Tisto, kar opažata kritično uho in oko je brezprimerno niansiranje v pevski liniji in najbolj filigrane podrobnosti v igri. Umetnika ne izdajata samo veliki dramatični akcenti in močne kretnje temveč nič manj, če ne še bolj, njihovi skrite sprejembe barve, izrazila in dinamike. V tem se potlej zrcali vsa skala bogatih doživitev. Temu sorodno razodevajo v igri na videz neznačni gib in nimanje kretnje bogato onisovanje neskončno smešnega starčevega temperamenta. Ne verjamem, da je kje glodalječe, ki bi z največjim zadovoljenjem ne pozdravilo Betetta v tej sijajni vlogi.

Nato Norina ki jo igra Mania Mlejniki o v a. Izvrstna, umorabna moč! Vrnesevali smo se, kje je bil do sedaj skrit ta talent. Italjsko v prvem nastopu za spoznanje pretežka se je potem razvlela in se kretala na odru kakor doma. Glas ji je zmogovit, dosti izenačen, krasno barvan sopran ki je tem lepši, čim više se v legah vzpenja. Mlejniki ova naj se zaveda da ji ne bodo odrekli niti glas niti igra, ne njen zunanji simpatični videz. Zato naj brez bojazni da še več izraza petju, še večjo sproščenost v igri brez tiste vzdržanosti, ki smo jo včasih čutili.

Janko kot Malatesta se je izkazal ne samo kot umoraben, ampak kot odličen nevec in izročilec. S prijetnim umornim glasom dobro izgovarjave je prikazal vlogo simpatičnega posredovalca med zaljubljenim starcem in mladeničem. Italjsko dovršeno eleganten v kretnjah, nikoli pretiran v izrazu, umiren in samozavesten, pravi tip klasičnega komika. Sladoljev v vlogi Ernesta

ugaia zlasti glasovno. Želeli bi si malo zmogovitih višin, ki jih sicer z lahkoto zmora. Naj ga torej ne ovira bojazen pred njimi. Igralski je nekoliko nerazvijen, toda vloži nesrečnega zaljubljenca dovolj primeren. Od Sladoljeva se nadejamo še lepšega vzpona. Na našem odru bo imel pač dovolj prilike za razvoj. Lažnega notarja dobro predstavlja Jelnikar.

Neffat, ki vodi predstavo, je precizen dirigent. Pokazal je predvsem v težkih ansamblih veliko točnost in zmogost spremljevanja solistov ter mnogo ognja v solističnih mestih orkestra. Le v uverturi bi si želeli malo več izraza. Zelo dober je zvok orkestra in dinamika instrumentalnih skupin lepo odtehtana, kar je tudi dirigentova zasluga. Režiser Primožič je sceno prikazal naravno, kakršna pač mora biti, in je predvsem iz manj rutiniranih igralcev ustvaril žive in ustrezne osebe. Ni se izgubljal v nepotrebnih psiholoških razglabljanjih, ker so delu tuja. Njemu se mora tudi zbor zahvaliti, da je res odigral svojo vlogo. Prizor služinčadi je imeniten. Z veliko spretnostjo je razdeljen zbor na tri skupine, ki se ločijo in strnejo, kakor to zahtevata glasba in besedilo. Pevci so nalogo dobro opravili, le ženski glasovi naj še bolj pazijo na čim ostrejši ritmični poudarke, pa bo izvedba kakor izklesana in muzikalno neoporečna. Vodiča zbora je Simoniti.

V Stritovu imamo prevajalca izrednih kvalit. Poetičen, duhovit, grotesken in ironičen vse zna biti. Iz besedila napravi umetničen zase. To smo ozarili že v Seviljskem brivcu kjer je napihnjeno učenost starih Eskulapovih učencev genialno preustavil v našo komičnost. Podobno učinkovito komiko je obrnil tudi v prevodu Dona Pasquala. Opozoriti moramo na svojo dovršeno skladnost besednih naglasov pri vsem neoviranem, bogatem in originalnem izraž-

nju brez kakih okornih pomožnih medmetov in vzklikov, ki jih šibkejši prevajalci kot rošilne bilke neprestano uporabljajo.

Inscenacija (inž. Franz) je preprosta in ugodna za oko. Predstava je v celoti zares vredna obiska, od strani kritika pa največjega priznanja. Marjan Lipovšek

Francoski samogovori

Pod tem naslovom (»Französische Selbstgespräche«) je objavila »Kölnische Zeitung« pred dnevi pariško kulturno pismo svojega tamošnjega zastopnika dr. Franza Mariauxa. Pisec poroča o treh najzanimivejših knjigah, ki so izšle v zadnjem času v Franciji in ki so posvečene — kakor tolike druge, manj pomembne — tistemu duhovnemu obračunavanju, izpraševanju vesti, notranjemu čiščenju, premišljevanju in pokori, s katerimi si skuša današnja Francija olajšati težo poraza in prenoviti podlogo svoji bodočnosti.

Mariaux pravilno poudarja, da so Francozi narod psihologov; poznanje človeka je zanje nekaj takega, kakor kakšna vsakdanja potreba. Poznanje človeka pa poteka iz spoznavanja samega sebe. Iz rivalitete med tema dvema spoznavanja je nastajala francoska literatura zadnjih starih stoletij — od Montaigna dalje. Vzlic temu doživljajo Francozi prav sedaj v nazorni obliki spoznanje, da prav za prav niso poznali človeka, dasi so sicer odlični psihologi. Mariaux si razlaga ta pojav s tem, da je Francoz po navadi psiholog samo v odnosu individualno do individuala. V toku prejšnjega stoletja pa se je težiče zgodovinskega življenja premaknilo od individualnega v socialno in nacionalno. Do nobenega izmed zadnjih dveh ni našel Francoz potrebnega, času primernega odnosa. Čeprav obstoji v Franciji sociologija visokega znanstvenega po-

Na poročnem potovanju

— Ali ste vi sobar najine sobe, s katerim sem govoril pred dvema dneva?
 — Da, gospod.
 — Zakaj naju vsi gledajo? Priporočil sem vam: nobenemu ne povejte, da sva na svatbenem potovanju.
 — Nobenemu nisem povedal, nasprotno...
 — Nu, povejte... Kako se imenujete?
 — Pssst! pssst!...
 — No, hočem reči, vaše krstno ime.
 — Evo... Moja mati me je hotela imenovati Matilda.
 — Matilda? Toda vi ste vendar moški.
 — Da, toda moja mati je upala, da bom deklica...
 — No, no, na kratko! Kako vas imenuje vaš gospodar?
 — Oh, kako bi rekel, berač! Toda jaz mu odgovorim: Vedite, da mi je ime Janez!
 — Uf! Vendarle. Torej poslušajte, Janez: predvsem mi povejte, zakaj ste nam zaračunali piščanca, ki sva ga pojedla, 45 lir, medtem ko je na jedilniku naznačena cena 30 lir?
 — Zakaj, a... zakaj! Ker je bil tisti, ki sta ga pojedla, debelejši od tistega, ki je bil naznačen v jedilniku.
 — Lepa razlaga!
 — In potem sta bila v juhi dva lasa!
 — E, točno! Kuhar je hudoben.
 — Kuhar je hudoben? Kaj se to pravi?
 — On dene v vsak obrok jedi po en las: tri osebe tri lasa, dve osebi dva lasa...
 — A tako, ta je pa lepa! Zakaj ne protestirate?
 — Zato, ker kuhar ni samo hudoben, temveč tudi predrzen...
 — In potem, prti je umazan.
 — Vem, da je umazan. Toda jaz sem ga že dvakrat obrnil.
 — Res lep hotel! Na prospektih je zapisano, da je pet minut hoda od kolo-dvora. V resnici pa je treba hoditi četr štiri ure.
 — A, a... Tega je kriv Evgen.
 — Kdo je Evgen?
 — Postrežilec. On je izmeril pot. Je bivši prvak v maratonskem teku.
 — In sobe? Zračne, kaj ne? Prostorne? Skoraj bi z glavo zadel ob strop!
 — To pa zaradi tega, ker so preproge predebele.
 — Jaz vam dam preproge! Toda vrnimo se k vašemu: ali vidite, kako nas vsi gledajo? Kakor da bi bila redki zveri. Kaj sem vam rekel oni dan, ko sva dospela? Ne povejte nobenemu, da sva na poročnem potovanju.
 — Prosim vas, jaz nisem povedal nobenemu, nasprotno...
 — Torej, zakaj nas tako gledajo?... Prepričan sem, da ste izblebetali, da sva novoporočena...
 — Ne... ne... nasprotno...
 — Nasprotno, kaj nasprotno? Govorite!
 — Nasprotno! Rekel sem, da vidva sploh nista poročena.

padajo drug za drugim in ni več govora niti o varnosti plovbe, še manj pa so na razpolago prostori za izkrcanje? Ali bodo nasprotniki poskušali tretjo ofenzivo v Afriki, je več ko dvomljivo. Britanski položaj v Sredozemlju je že tako oslabilen da tu večje akcije sploh ne obeta več nikakih uspehov. Evropska zapadna obala pa je pretrda oreh in bo — kakor Nemci odkrito opozarjajo — od dne do dne trši. Preostane potemtakem le še visoki sever, kjer se zdi, da so izgledi še najbolj resni. Seveda pa nemško vojno vodstvo nikakor ne bo zaostalo s svojimi protukrepi, kar se je v ostalem zgodilo že z odpravo na varno treh nemških vojnih ladij iz luke Brest. Ne glede na to pa je ta načrt tako drzen in tako težak, da skoroda ni mogoče od njega več pričakovati kakor od znane britanske pustolovščine pri Murmansku v prvi svetovni vojni. Težji problemi nastopajo tu lahko le glede današnjih nevtalcev, zlasti Švedske.

Radio Ljubljana

TOREK, 17. MARCA 1942-XX

7.30: Poročila v slovenščini. 7.45: Operna glasba, v odmoru napoved časa. 8.15: Poročila v italijanščini. 12.15: Vlado Golob solo na harmoniko. 12.40: Ljubljanski kvartet. 13: Napoved časa in poročila v italijanščini. 13.15: Komunistična glasba. 13.17: Ljubljanski radijski orkester in komorni zbor pod vodstvom D. M. Sijanca: slovenska glasba. 14: Poročila v italijanščini. 14.15: Orkester pod vodstvom Spaggiaria. 14.45: Poročila v slovenščini. 17.15: Koncert Borcianovega dua. 19.30: Poročila v slovenščini. 19.15: Koncert kitarišta Stanka Preka. 20: Napoved časa in poročila v italijanščini. 20.20: Komentar dnevnih dogodkov v slovenščini. 20.30: Ljubljanski komorni trio. 21.20: Adamičev mali orkester.

Mali oglasi

Lokali

Beseda l. — 60, taksa — 60, za dajanje naslova ali za t. — 3. —.

Delavniško-skladišni prostori

delno opremljeni, se odajo proti zmeri odškodnini interensu za telefon in industrijski tok. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Tako ali jesen — oči centera. 3341-19

Službo dobi

Beseda l. — 60, taksa — 60, za dajanje naslova ali za t. — 3. —.

Pomočnico

prvotno sprejme takoj modni salon, Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 3342-1

Služkinjo

za vsa domača dela iščem za 1. april. Javiti se: Hradeckega cesta 52 med 4. in 5. uro. 3339-1

Modistko

sprejem v stalno službo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Modistka z večletno prakso«. 3181-1

Uradnika

splošno naobrazbo, po možnosti iz gradbene stroke s perfektnim znanjem italijanščine in po možnosti nemščine, sprejme industrijsko podjetje. Lastnoročno pisane ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Industrijski uradnik«. 3325-1

Brivskega pomočnika

dobrega in vestnega, sprejme v stalno službo Frank Hilda, Zelarska 11, Kolesarjeva. 3345-1

Stanovanje

Beseda l. — 60, taksa — 60, za dajanje naslova ali za t. — 3. —.

Enosob. stanovanje

četeta dve gospodini za 1. april ali 1. maj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dve«. 3332-21a

Sobo odda

Beseda l. — 60, taksa — 60, za dajanje naslova ali za t. — 3. —.

Prazno sobo

souporabo kopalnice ev. kuhinje, oddam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 3337-23

Kupim

Beseda l. — 60, taksa — 60, za dajanje naslova ali za t. — 3. —.

Otroški voziček

globok, lepo ohranjen, kupim. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 3326-7

Otroško posteljico

teseno, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dobro«. 3331-7

Linolej

dobro ohranjen, kupim. — Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dobro ohranjen«. 3333-7

Seno in drva za kurjavo

rabimo vsakega blaga po več vagonov. Ponudite nam seno v balah sladko, pol sladko in kislno, drva trda cepanice. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Tako«. 3137a. 3137-7

V najem

Beseda l. — 60, taksa — 60, za dajanje naslova ali za t. — 3. —.

Košnjo

trave v zvezi s namem. — I. Müller, Janševa 15. 3334-17

Obrt

Beseda l. — 60, taksa — 60, za dajanje naslova ali za t. — 3. —.

Za Jožefova vezila samo domača darila. Narodno-obrtni atelje, Tyrševa c. 47b.

3343-30

Stroji

Beseda l. — 60, taksa — 60, za dajanje naslova ali za t. — 3. —.

Statve

80 cm širine, na električni pogon, z 1 čolničkom, na prodaj. Na ogled: Rožna ulica 19-1, popoldne. 3335-29

Prodaj

dobro ohranjen, s kaseto, prodaj. Resljeva c. 3-11, desno. 3329-6

Citre

dobro ohranjen, s kaseto, prodaj. Resljeva c. 3-11, desno. 3329-6

Pridelki

Beseda l. — 60, taksa — 60, za dajanje naslova ali za t. — 3. —.

cenik vsakovrstnih semen in cvetličnih gomoljev dobite pri Sever & Komp., Ljubljana.

3330-33

Informacije

Beseda l. — 60, taksa — 60, za dajanje naslova ali za t. — 3. —.

Preklic

Podpisani Pavel Poglajen s tem preklicujem, da nisem plačnik za dolgove, katere bi napravila moja žena Ana Poglajen. Event. stvari pa, če bi kdo kupil od nje, ga bom izročil sodišču. — Pavel Poglajen, kraj mojster, Zadruga ul. 1, Ljubljana. 3338-31

Filatelija

Beseda l. — 60, taksa — 60, za dajanje naslova ali za t. — 3. —.

Znamke

vsako količino, kompletne zbirke, partije, ali nekomp. letne, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra v opisom in ceno pod »A. Ierasse«. 3134-35

Inserati v „JUTRU“ imajo velik uspeh

VICTOR
 (Brevettato) Nuovo apparecchio ri-maglicale. Economico. Nessun consumo di energia. — Rendimento massimo. — Affidiamo concessione
 (Patentirano) Nov aparat za kranje nogavic. Ekonomičen. Brez porabe kake energije. — Zmogljivost kar največja. — Oddajamo dovoljenja
 Soc. An. R. I. M. A. - Via Confalonieri 36 - Milano

Potrji v globoki žalosti javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da nas je v soboto 14. marca t. l., previden s sv. zakramenti, zapustil naš doberi ata, stari ata, tast, brat in svak, gospod

ŠTULAR JANEZ

posestnik v Podbrezjah

Pogreb je bil dne 16. marca 1942. na farno pokopališče v Podbrezjah na Gorenjskem. Sveta maša zadušnica se bo brala v petek 20. marca t. l. ob 7. uri v cerkvi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Podbrezje, Ljubljana, dne 16. marca 1942.

Zalujoči ostali:
 ŠTULARJEVI — in ostalo sorodstvo

Dotrpela je, previdena s tolažili sv. vere, naša draga sestra, svakinja in teta, gospodična

Milka Magister

Pogreb drage pokojnice bo v torek, dne 17. marca ob 3. uri popoldne z žal — kapele sv. Jakoba — na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, Drenov grič, dne 16. marca 1942.

Zalujoče rodbine:
 MAGISTER, KOPAC, BELIN

Klic po ofenzivi — nova utvara sovražnika

Pod naslovom »Klic po ofenzivi« je budimpeštanski oficijozni list »Pester Lloyd« objavil te dni uvodnik, v katerem analizira nekatere najnovejše pobude v anglosaskem svetu glede tako imenovane ofenzive in prihaja pri tem do naslednjih zaključkov:

Da se torej tam zelo resno pečajo z mislijo na ofenzivo in da dovršujejo tudi razne priprave za tako imenovano drugo bojišče, se zdi po vsem tem, kar se je v zadnjem času govorilo in storilo, komaj še dvomljivo, težko pa si je ustvariti pravo sliko o načinu njenega uresničenja. Kako naj na primer Amerika svojo milijonsko vojsko prepelje na Daljni vzhod ako pa najvažnejša ofenzivna oporišča Anglosasov

Potrji globoke žalosti naznanjamo, da nas je zapustil za vedno, naš ljubljani brat in stric, gospod

JANEZ TERŠAR

vpokojeni orožniški vodja

Pogreb dragega pokojnika bo 17. marca ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti na pokopališče v Dol. Logatec.

Dol. Logatec, Ljubljana, dne 16. marca 1942.

IVANKA MIHEVC roj. TERSAR, sestra; JOŠKO, brat; nečaki in ostalo sorodstvo.

E. Salgari:

Črni gusar

Roman

»Jutri mu dam solnčnik v roko, da se bo varoval pripeke!« je poročljivo zaklical četrti. Zdajci pa je Carmaux, ki se ni mogel več brzdati, tako silovito udaril s pestjo po mizi, da so kozarci zažvenketali. Poskočil je bil, še preden je prišlo kapitanu na misel, da bi se vtaknil vmes. »Rajos de Dios!« je zavpil. »Sram vas bodi! Norčevati se iz mrtvih, je pač lep dokaz pogumal! Mar se rogate živim!« Pivci, presenečeni od jeznega izbruha neznanega gosta, so bili vstali in položili roke na orožje. »Kdo pa ste, caballero?« je vprašal eden izmed njih ter ga krivo pogledal. »Dober Biskajec, ki spoštuje mrtve, a zna tudi živim prelučnati trebuhi, če ni drugače!« Baski so buhnili v glasen grohot, ker so imeli njegov odgovor za bahanje. »A, tako ste me razumeli?« je vzkliknil Carmaux in pobledel od togote. Ozrl se je na gusarja, ki je negibno sedel na svojem mestu, kakor da mu ni prepira nič mar. Nato je iztegnil roko proti oni mizi in vrzel tiste-ga, ki je vpraševal ob tla. Napadenec se je hitro

pobral in izdrl navajo. Ze se je hotel vreči na Carmauxa, a črnc, ki je dotlej samo gledal, je na kapitanov mig planil vmes in grozeče zavihnil enega izmed težkih stolov. »Nazaj, ali pa te ubijem!« je kričnil obožencu. Ko je šestorica Baskov zagledala črnega velikana, se je umaknila. Dvajset drugih gostov, ki so iz sosednje sobe slišali hrup, je prihitelo gledat, kaj je Med njimi je bil surov dedec z velikim mečem ob pasu. Star oklep iz kordovskega usnja mu je pokrival prsi. Dolgo pero mu je viselo s širokega klobuka na hrbet. Ze na prvi pogled si moral spoznati v njem pretepača. »Kaj se godi?« je zakričal in potegnil meč iz nožnice. »Vam nič mar, dragi caballero!« je odgovoril Carmaux. »Tako mi vseh svetnikov!« je zarjovel oni. »Vidi se vam, da me ne poznate! Jaz sem Don Gamara y Miranda, grof Badayoz, plemič de Camargua in vikont de los...« »Gobezdalos!« je dokončal Črni gusar, ki je tisti mah vstal in zapil očij v bahača. »Kaj želite, caballero, grof markiz, vojvoda in vikont?« Gospod de Gamara je zarjopil kakor potonika. »Tako mi vseh deklenskih copernic! Za koga me pa imate? Ali mar za lovova kakor so oni tamle na Granadskem trgu, kjer visi rdeči gusarski pes?« Zdal je udarila tudi Črnemu gusarju kri v obraz. Zadržal je Carmauxa, ki je hotel planiti na

Ošel mi je v večnost po težkem trpljenju moj nepozabni mož, moje vse, zapustil me je samo na svetu,

DR. JOSIP CEPUDER

odvetnik

Pogreb se naznani pozneje.

Ljubljana, 15. marca 1942.

Žena CENKA
 v imenu vsega sorodstva

pustolovca, vrzel plašč in klobuk od sebe ter izdri meč. »Pes si ti, in tvoja prekleta duša pojde obešen-cem za tovariš!« Mignil je gledalcem, naj se umaknejo, in samozavestno stopil širokoustnežu nasproti. Bahač je storil takisto Mahoma pa je poskočil. »Trenutek, prosim, caballero! Kadar se dva z mečem postavita drug proti drugemu ima vsak izmed njiju pravico, da zve nasprotnikovo ime!« »Plemič sem! Ali vam to zadostuje?« »Ne, ime hočem vedeti!« »Če sami hočete — tem slabše za vas! A zvedeti ga ne sme nihče drug!« Stopil je k nasprotniku in mu šepnil nekaj besed na uho. Pustolovec je presenečeno vzkliknil in skočil več korakov nazaj. Skoraj je bilo podoba, kakor da je začel izdati skrivnost gledalcem. Tedaici pa ga je obrambil. Gostje so bili v širokem krogu obstopili nasprotnika. Črnc in Carmaux sta stala v prvi vrsti in nista bila videti zastran izida borbe nič kaj v skrbeh. Carmaux je dobro poznal pretnost in moč ponošnega gusarja. Bahač je že pri prvih sunkih opazil, da ima nasprotnik voljo ubiti ga kakor hitro se mu ponudi prilika. Vse ukane mečevalske umetnosti je uporabljal da se je branil sunkov, ki so švigali v. ni. Bil je vsega spoštovanja vreden nasprotnik

Visoke postave, debel in čvrst, krepak v zapestju in čvrste roke, se je mogel dolgo upirati. Utruditi ga ni bilo lahko. Vitki, krepki kapitan mu ni privoščil niti trenutka miru, kajti slutil je, da bi tisti mah izdal skrivnost njegovega imena. Silil ga je, da je moral nenehoma odbijati njegove napade. Konica njegovega meča se je bliskala povsod, ostrina je udarjala ob Špančevu, da so se iskre kresale. Čez nekaj minut je jel pustolovec odpor slabeti. Nič več ni bil tako miren kakor od kraja; od trenutka do trenutka ga je strašneje obhajala zavest, da je v smrtni nevarnosti. Gusarju pa ni bilo še prav nič poznati, da bi bil truden. Pri slehernem skoku je bil in bolj ne-umisljeno izzval pretepača. Navzven je bil videti docela miren; le oči so mu tele z mrkim žarom in razodevale njegov notranji srd. Te oči niso niti za trenutek izpušile nasprotnikovih, kakor bi jih hotele ureti. Krog gledalcev se je še bolj razširil, da bi bilo več prostora za pustolovca, ki se je umikal spet in spet, tako da je bil že blizu stene Carmaux, ki je naprej videl konec boja, je buhnil v smeh. In zdajci se je začutil sabljač pritismenega ob zid. Bled je bil kakor smrt, debele potne kaplje so mu polzele po čelu. »Dovolj!« je zaičeljal z usihajočim glasom.